

Sprawozdanie Konsultanta Województwa Podkarpackiego w dziedzinie medycyny paliatywnej za 2008 rok

W województwie podkarpackim działa 8 oddziałów paliatywnych posiadających łącznie 118 łóżek (są to oddziały w Rzeszowie, Górnem, Mielcu, Krośnie, Brzozowie, Przemyślu, Dębicy i w Łańcucie). Jeśli uwzględnimy, że w naszym województwie mieszka 2 100 000 mieszkańców, daje to zalecany przez WHO wskaźnik łóżek ponad 5 na 100 tys. mieszkańców. W 2008 roku otwarto oddział opieki paliatywnej w Podkarpackim Centrum Onkologii w Brzozowie, gdzie utworzono dziesięciołóżkowy oddział oraz zespół opieki domowej, brak poradni opieki paliatywnej i leczenia bólu. Brak również oddziału opieki paliatywnej w byłym województwie tarnobrzesckim. Na Podkarpaciu działają dwa hospicja dla dzieci -jedno w Rzeszowie, a drugie w Brzozowie.

Nadal są tereny w naszym województwie, gdzie brak możliwości skorzystania z pomocy zespołów opieki domowej. Są to powiaty: niżański, jarosławski, ropczycko-sędziszowski, kolbuszowski i część bieszczadzkiego. Na Podkarpaciu zakontraktowano 18 zespołów opieki domowej, w większości działających w ramach jednostek niepublicznych, oraz dwie poradnie opieki paliatywnej i leczenia bólu. W naszym województwie brak oddziałów opieki dziennej dedykowanych dla pacjentów z chorobami nowotworowymi. Jedynie w hospicjum Św. Ojca Pio w Tarnobrzegu istnieje oddział dzienny, ale przeznaczony dla pacjentów z innymi schorzeniami. Ze względu na niedobór specjalistów medycyny paliatywnej, brak szpitalnych zespołów wspierających. Na Podkarpaciu działają ZOZ-y o charakterze pielęgnacyjno-opiekuńczym, które deklarują chęć wydzielania łóżek dla pacjentów nowotworowych. Tak jest na przykład w hospicjum w Tarnobrzegu. Ilość zakontraktowanych świadczeń dotyczących opieki stacjonarnej przy prawidłowym kwalifikowaniu i leczeniu chorych powinna być wystarczająca, chociaż w przypadku, gdy w oddziale pojawi się większa ilość chorych samotnych, może dochodzić do trudności z dostaniem się do oddziału. Brak możliwości przekazania chorego z chorobą nowotworową do oddziału pielęgnacyjno-opiekuńczego w przypadku, gdy wymaga on jedynie opieki, a choroba może trwać długo. Oddziały pielęgnacyjne twierdzą, że NFZ odmawia refundacji pobytu takich chorych, na przykład gdy pacjent z patologicznym złamaniem kości udowej, samotny, wymagający jedynie opieki i wielotygodniowego leczenia, korzysta z opieki hospicyjnej. Ilość zakontraktowanych świadczeń z zespołami opieki domowej jest z reguły zbyt mała. Na przykład w Rzeszowie potrzeby są o 50-100% większe.

W województwie podkarpackim pracuje jedynie dwóch specjalistów medycyny paliatywnej. W bieżącym roku kolejnych dwóch przygotowuje się do egzaminów sesji wiosennej. Troje jest w trakcie specjalizacji, a pięcioro deklaruje chęć otwarcia specjalizacji.

Obecnie, ze względu na brak specjalistów medycyny paliatywnej, w województwie podkarpackim nie posiadamy ośrodka akredytowanego do prowadzenia specjalizacji. Oceniam, że brakuje w naszym województwie ok. 20 specjalistów medycyny paliatywnej. Kolejnych 10 mogłoby znaleźć miejsce w zespołach opieki domowej.

W bieżącym roku Narodowy Fundusz Zdrowia podchodzi ze zrozumieniem do potrzeb medycyny paliatywnej, o czym świadczy fakt, że w ciągu ostatnich dwóch lat powstało ok. 10 nowych zespołów opieki domowej, co umożliwia „pokrycie” opieką paliatywną ok. 70-80% terenu naszego województwa. Oczywiście jakość opieki byłaby znacznie lepsza, gdyby udało się zwiększyć ilość chorych, którymi zespoły opiekują się w ramach kontraktu.

Kursy z opieki paliatywnej-rokrocznie w maju organizowany jest kurs opieki paliatywnej przez hospicjum Palium w Przemyślu, w którym zwykle wykładowcami są lekarze pracujący w hospicjach we Włoszech.

Wspólnie z Polskim Towarzystwem Lekarskim i Towarzystwem Lekarzy Rodzinnych 1-2 razy w roku organizowane są szkolenia z zakresu opieki paliatywnej dla lekarzy rodzinnych, w których każdorazowo bierze udział 200-300 lekarzy z POZ. We współpracy z Izbą Pielęgniarską organizowane są szkolenia dla pielęgniarek, głównie zespołów opieki domowej oraz środowiskowych. Są to z reguły szkolenia 7-dniowe. Rocznie uczestniczy w nich do 80 pielęgniarek.

Ponadto dzięki współpracy z firmami farmakologicznymi organizowane są szkolenia dla lekarzy z zakresu postępów w medycynie paliatywnej-do 4 razy w roku. Zwykle bierze w nich udział 30-40 lekarzy.

Zakontraktowana cena osobodnia w oddziale paliatywnym w województwie podkarpackim to 210 zł.

Koszt opieki domowej w zespole opieki domowej to 50 zł.

Koszt opieki domowej w zespole opieki domowej dla dzieci to 83 zł.

Koszt porady w poradni opieki paliatywnej to 40 zł.

Konsultant Województwa Podkarpackiego
do spraw medycyny paliatywnej
lek.med. Andrzej Mruk